

De „economische democratie” is niets anders dan een schoone luze waarachter het naakte groepsbelang van de sociaal-imperialisten, van de geschoolde arbeiders in de zware industrie, in de gemeente- en staatsbedrijven verscholen ligt. Het is geen toeval dat dezelfde sociaal-patriotten, de Jouhaux's, de Henderson's, de Legien's die het proletariaat in de massaslachting jagen, die overal de bourgeoisie behulpzaam zijn in het breken van het opkomende verzet der ongeschoolde massa, tevens de frase van „de verovering van de economische democratie” in den mond voeren.

En het is evenmin een toeval dat hier te lande H. Kolthek met dit bedrog komt aandragen. Kolthek immers was de schildklaap van Christiaan Cornelissen die in het begin van den oorlog naar Holland kwam met de bedoeling proletariërsbloed aan Moloch te offeren. In „de Arbeid” van 8 Juni schrijft hij een hoofdartikel waarin hij terecht waarschuwt voor de schromelijke gevolgen die voortvloeien uit het niet willen of kunnen inzien van de noodzakelijkheid om de taktiek van de arbeidersklasse in overeenstemming met den veranderden toestand te brengen. Maar Kolthek blijkt geen pionier van het nieuwe socialisme, hij kiest niet blijkens zijn artikel in „de Arbeid” de zijde van het revolutionaire proletariaat, van de groote massa der ongeschoolde en getrainde arbeiders, maar die van de sociaal-imperialistische minderheid, die belang bij het bestaan van den imperialistischen staat heeft of meent te hebben. Met een zeker welbehagen haalt hij de woorden aan van Jouhaux:

„Men zal aan de arbeidersklasse, in ruil voor het belangrijk aandeel dat zij nam in de nationale verdediging, economische rechten moeten verleen, indientiek aan de rechten die het algemeen kiesrecht haar verleent op politiek terrein.”*

Hetzelfde standpunt dus van Cunow en Lensch en de overige steunpilaren der bloedige maatschappij!

Troelstra, de sluwe politicus met zijn fijn ontwikkeld reukorgaan voor verwante anti-socialistische tendenzen heeft onmiddellijk de geestverwantschap met den voorman van de S. P. No. 1 van haar candidatenlijst ingezien. Hij accepteert het hem door Kolthek aangeboden debat en waarschijnlijk kunnen de Amsterdammers binnenkort in het Concertgebouw van dit steekspel genieten.

Voor de revolutionaire syndicalisten is dit alles een teken en een waarschuwing. Het feit dat het artikel van Kolthek in „de Arbeid” als hoofdartikel is geplaatst moge velen de oogen openen en doen zien dat er in het N. A. S. een sociaal-imperialistische strooming is, die ingedamd moet worden. Anders dan in het N. V. V. is bij ons deze strooming in de minderheid en wij zijn er zeker van dat zij ook minderheid zal blijven, vooral indien de klassenstrijd groote groepen ongeschoolde en getrainde arbeiders van het N. V. V. afscheuren en aan het N. A. S. toeveren zal. De revolutionaire arbeiders kunnen 3 Juli zelf het teken geven dat zij zoomin van de „politieke” democratie des heeren Troelstra als van de „economische” democratie van Kolthek en Croiset gediend zijn.

In dien zin raden wij de revolutionaire arbeiders aan in massa hun stem uit te brengen op nummer 3 van de candidatenlijst der S. D. P. op kameraad de Visser.

De politiek der revolutionaire arbeidersklasse kan niet blijven stilstaan bij het verleden. Het gebeure ligt nu eenmaal achter ons, wij moeten er lessen uittrekken voor de toekomst, wij mogen niet mokkend blijven staan bij een o. i. verkeerde daad.

* Precies hetzelfde kon men lezen in een hoofdartikel van „Het Volk” uit de laatste dagen van Mei.

De bij het Landelijk Revolutionair Comité aangesloten organisaties hebben nog niet het o. i. juiste inzicht gehad om alle te samen op democratische wijze deze verkiezingen tot een machtig protest tegen de politiek van de Nederlandsche imperialisten te doen worden. Een zoodanig protest had de kiem kunnen zijn voor de zelfstandige klassenpolitiek van het nieuwe socialisme in Holland. Dit heeft helaas, mede door nalatigheid van de S. D. P., niet mogen zijn. Het protest zal thans uiteraard zwakker zijn en vertoebeld door de stemmen uitgebracht op de sociale-patriotten Kolthek en Croiset.

Maar nog hebben de revolutionaire arbeiders het in handen, door in massa te stemmen op kameraad de Visser, uitdrukking te geven aan hun verlangen naar den zelfstandigen proletarischen klassenstrijd van het nieuwe socialisme.

10-6-'18.

v. Reesema.

Noot van de Redactie.

Wij kanten ons tegen bovenstaand advies:

- 1e. omdat het tyranniek optreden van de Visser in de eigen organisatie ons overtuigd heeft, dat hij geen volledige democratie wil;
- 2e. omdat de organisatie, die de V. vertegenwoordigt (S. D. P.) geen enkele waarborg biedt voor controle over de leiders;
- 3e. omdat het stemmen op de V. beteekent principieel steunen van een partij, waarin de leiders zich zelven candidaat hebben gesteld en wier verkiezingsprogramma niet behoorlijk door de leden is behandeld;
- 4e. omdat wij in geen geval accoord kunnen gaan met den inhoud van bedoeld verkiezingsprogramma, noch met de praktijken van de S. D. P.

Het tuchthuis als opvoeder!

Wij zijn sedert het uitbreken van den oorlog aan veel gewend geraakt, maar dat van sociaal-democratische zijde het tuchthuis als opvoeder zou worden aanbevolen, hadden wij toch niet verwacht.

De Rotterdamse correspondent van „Het Volk” heeft zich in een serie artikelen veroorloofd de geestelijke en morele minderwaardigheid van de in de havenstad levende Russen te „bewijzen”!

Dit burgermannetje noemt de Russische arbeiders geestelijk achtergebleven elementen die zich aan de „Westersche” cultuur van het „democratische” Holland niet kunnen aanpassen. Zij zijn naar de meening van den braven sociaal-patriot bijzonder minderwaardige individuen die hun tijd met kaart- en schaakspel doorbrengen, geen zin in werk hebben en uren lang op hun bed sigaretten liggen te rooken. Kolommen lang gaat het moreel-opgeblazen hienelikkertje zich op deze wijze te buiten; maar het slot spant toch de kroon.

Tot verheffing van het zedelijk bewustzijn van onze Russische en Poolische kameraden eischt deze regeeringslakai van den democratischen Nederlandschen Staat opsluiting van heel dit minderwaardige „Oostersche” zoodje binnen een interneringskamp! Een deel van de Russen zou door het enkele dreigen met het kamp volgens den sociaal-democratischen correspondent hun leven al een heel stuk gebeterd hebben, en om deze toenadering tot de hooge Westersche moraal nog wat te versnellen heeft de regering al vast 13 leden van den Arbeidersraad zonder vorm van proces naar de hel in Bergen opgezonden.

De schijnheilige patriot van „het Volk” weet natuurlijk heel goed hoe dit Siberië van het „democratische” Holland er uitziet, weet evengoed als wij dat de infame be-

handeling reeds meermalen tot hongerstakingen en pogingen tot zelfmoord aanleiding heeft gegeven!

Niet altijd waren deze Russen in de oogen van onze steunpilaren van den „democratischen” Staat zoo minderwaardig als de patriot van „Het Volk” hen nu ziet. Nog in 1917 heeft hetzelfde individu alles in het werk gesteld om de Russen in de Mei-optocht van de S. D. A. P. te doen meeloopen. En „Het Volk” ging er in die dagen prat op dat er 800 Russen in hun optocht hadden meegeloopen!

Maar sindsdien is er iets gebeurd in Rusland; de Communisten hebben er namelijk de macht gekregen. En voor niets is een rechtgeaard sociaal-patriot zoo bang als voor het Bolsjewisme; vooral als het tegen de verkiezingen loopt en de stemmen van de kleine burgerij en den nieuwen middenstand moeten worden geogost. En ten bate van den verkiezingswendel offert men rustig 13 Russische menschenlevens; de Nederlandsche Staat en de S. D. A. P.-sche bevoorrechte positie moeten worden gehandhaafd. Nood breekt wet.

A. Hammer.

Achter de schermen.

Wanneer door de leiders in een bepaald tijdperk elke kritiek wordt gesmoord, dan kan men er vast van opaan dat de heeren iets achter de ruggen der arbeiders beknakelen.

Dit is ons ook weer gebleken uit een ingezonden stukje van H. Croiset in „De Tribune” van Dinsdag 11 Juni. Deze leider H. Croiset had met C. Kitz en D. Wijnkoop een conferentie gehad om samen te beknakelen hoe ze 't beste nu de arbeiders van het N. A. S. als stemvee konden gebruiken. Ze zijn het wel zoo half en half eens geworden, maar C. Kitz heeft zich naderhand bedacht en zich bij de anti-parlementaire actie aangesloten.

Nu is H. Croiset nijdig geworden over de mislukking van deze „conferentie van kopstukken” en spuwt zijn gal tegen C. Kitz in bedoeld artikel in „De Tribune” en doet dit ondanks het verzoek van Wijnkoop om „dergelijke intimiteiten” niet openbaar te maken.

De intimiteit van een dergelijke konkelarij wilde D. Wijnkoop dus liever niet openbaar zien gemaakt.

Kommentaar is hierbij overbodig. Alleen willen wij er nog bijvoegen dat deze leider ook zegt de geheime diplomatie te „willen afschaffen. Zeker om dit bederf in eigen rijen over te planten.

W. A. H.

Een kleinigheid.

v. R. schrijft in de Tribune van 22/24 Juni o. m.

„Wij kunnen graan (of liever meel) krijgen, indien de Nederlandsche regering wil.

Dat is de reden, waarom onze partij er aan vasthoudt: er moet gesloten worden een contract met de geassocieerde Mogendheden, waardoor wij toevoer van broodgrondstof verkrijgen”.

De partij heeft zich over dit punt nog niet uitgesproken.

Doch blijkbaar acht van Ravesteijn die gewoon is, dat de meerderheid alles slijkt, dit een kleinigheid die verwaarloosd kan worden.

W. J. S.

Soc. Propaganda Vereeniging Linkerzijde van Zimmerwald.

Teekent onze steunlijsten ten behoeve van de in Holland geïnterneerde Russische en Poolische slachtoffers van het Kerenski-regiem, of zendt direct uw bijdrage aan: HOFKAMP, VALERIUSSTRAAT 72, AMSTERDAM

DE INTERNATIONALE

Orgaan voor Onafh. Soc. Arbeiders-Politiek

Adres voor Redactie en Administratie:

Acaciastraat 103 - Den Haag

1e Jaargang No. 3

:: 13 Juli 1918 ::

Dit blad verschijnt eenmaal in de 14 dagen
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling
f 0.70 per halfjaar - Losse Nrs. 5 cent

INHOUD: Voor de Revolutie; De Engelsche Arbeiderspartij; Buitenland; Hoe krijg je ze er weer uit; De uitslag van de verkiezingen; Leiderschap en Democratie.

Voor de Revolutie.

Wij kunnen reeds nu met een feit aangeven hoe verraderlijk de leidersklok Kolthek c. s. te werk gaat om vooral de revolutionaire geest onder de arbeiders te verslappen.

Een ieder weet dat thans door de democratische organisaties van de Soviëts in Rusland getracht wordt de geheele produktie door socialistische beginselen te overheerschen. Daarom is het noodig dat de geestelijke energie van het proletariaat telkens wordt aangewakkerd en met zelfvertrouwen vervuld. Geen wonder dat burgerlijke bladen dus trachten het proletariaat bijgeloovig te maken door het te doordringen van de gedachte dat het als klasse veel te stumperig is om de produktie te leiden en te ontwikkelen. Het is begrijpelijk dat dergelijke taal van den kant der bourgeoisie wordt gesproken. Zij toch zit met al haar familiebelangen, economische en historische wording van haar klasse vast aan deze uitbuitende produktie en tracht op alle mogelijke wijze het kernachtige besef onder de proletariërs te vergiftigen.

In het blaadje „Recht voor allen” blijkt door een klein stukje dat ook deze leiders van de S. P. aan dezelfde burgerlijke belangenkwaal lijden.

Wij vinden het navolgende in het blaadje van 22 Juni:

Ter overweging aan velen.

In het Engelsche blad „The Nation” lezen wij onlangs het volgende:

„De leiding der produktie plotseling toe te vertrouwen aan de volksmassa, zonder eenige voorafgaande oefening en scholing, staat gelijk met het plegen van zelfmoord, teneinde de juistheid van een zekere theorie te bewijzen. Het is hetzelfde, als wanneer men den scheepsjongen zou opdragen het schip te besturen, en er zich dan over te verwonderen als het op de rotsen loopt, of een legercorps onder commando stellen van een recruit en dan iets anders te verwachten dan dat het in den strijd onder den voet zal worden gelcopen”.

Wij willen deze redeneering niet hooger aanslaan dan ze verdient. Wij weten wel, dat de meeste leiders der produktie ook thans loondienaren zijn; dat degenen die nu in hoofdzaak de voordeelen van de zaken, althans de groote, opstrijken, van de produktie nog minder verstand hebben dan de arbeiders.

Maar het is even dwaas deze zijde van onze zaak te negeren, dan zich te verlaten op de redeneering: Laten wij maar revolutie maken; wat eruit voorkomt is altijd beter dan dat wij nu hebben. —

De slotzin van dit stukje geeft de eigenlijke keus van het antwoord weer. Deze enkele zin houdt in een hoon aan het pro-

letariaat, een totaal negeren van de zaak der Russische revolutionairen. In dit tijdperk toch geldt het niet een revolutie te „maken” maar de strijd voor de revolutie die er reeds is te steunen door de propaganda voor het ontworpen van deze maatschappij naar alle kanten te bevorderen. En degenen, die in de arbeidersbeweging dus nu niet voor de revolutie propageeren en zich valscheijk tevreden stellen met een „bescheiden” rol in het parlement en daar te kennen geven dat zij de zaak van het Russische proletariaat niet voor hun rekening wenschen te nemen, verbreken daardoor de banden van internationale solidariteit, trachten evenals de burgerlijke persinstututen de strijdlust voor de eigen zaak onder de proletariërs te verslappen en te vergiftigen, vertrapen het omhoog stuwend idealisme door hun persoonlijk leidersbelang.

En juist moet het de taak van de revolutionairen zijn te beleefden dat de ontbindende kracht van het reformisme ons stuksgewijze aan het imperialistische monster overlevert.

Ons blad „de Internationale” tracht alle revolutionairen mobil te maken tegen de verderfelijke leiderspolitiek, die er slechts op uit is thans de oude scheidslijn van de verschillende organisaties n.l. parlementaire of anti-parlementaire actie op de basis van hun „succes” te handhaven en ten dienste van de oude bourgeois-instelling het parlement uit te buiten.

De eenheid van alle revolutionairen kan slechts internationaal iets beteekenen wanneer we vooropstellen dat we ons plaatsen op het standpunt van de volkomen solidariteit met de zaak der Russ. revolutionairen.

Niet dus door het parlementair-politiek gekonkel en succes van de leiders der S. D. P. en S. P. is eenheid mogelijk, maar alleen door die arbeiders, welke zich voor alles op het standpunt van de revolutie stellen, inzicht bij te brengen.

De S. P. wil dit blijkens haar actie niet en als de leider Wijnkoop in „De Tribune” van 9 Juli na de „overwinning” verklaart dat S. D. P. en S. P. „zoo nauw bij elkaar staan” dat zij één moeten worden, dan kunnen we constateeren dat deze beide leidersklokken de organisatie van het contra-revolutionaire element dienen.

W. A. H.

De Engelsche Arbeiderspartij.

In een der eerste maanden van dit jaar vond een conferentie plaats van de geallieerde arbeiderspartijen te Londen.

Daar werden de vredesvoorwaarden vastgesteld. Ter kenschetsing van deze vredesvoorwaarden, beter gezegd, oorlogsdoeleinden, halen wij een vraaggesprek aan met Barnes, lid van de arbeiderspartij en minister. Volgens Reuter zei Barnes: „Er bestaat m. i. weinig verschil in den grond der zaak of nopens de feitelijke voorstellen tusschen dit stuk en de officieele uiteenzetting van de oorlogsdoeleinden, door den

eersten minister (Lloyd George) voor de vakvereenigingen ontvouwd”.

Dat men van de vakvereenigingen die zich tot een arbeiderspartij hebben aangesloten in Engeland sinds 1906, — naar aanleiding van een vonnis, waarbij de vakvereenigingen werden aangesproken, tot het betalen van zeer hooge sommen als schadevergoeding aan een spoorwegmaatschappij, omdat een staking was geproclameerd voor bedoelde maatschappij, — niet veel kan verwachten, blijkt uit Barnes karakteristiek.

Deze arbeiderspartij heeft zich op de jongste conferentie omgezet in een arbeiderspartij naar het model van het vasteland, d. w. z. waar iedereen lid van kan worden en niet uitsluitend vakbonden, groepen en partijen.

Er was eenige sensatie op deze jongste conferentie door de onverwachte verschijning van Kerensky, den contra-revolutionair, terwijl Troelstra wegens pasweigerig niet aanwezig kon zijn. De heer Branting, een soortgenoot van Troelstra, Albert Thomas, een Minister van munie en „socialist” waren gasten, evenals v. d. Velde, Huysmans, Longuet en Renaudel, de laatsten voor de Fransche partij. Met het oog op het bestek van ons blad, halen wij uit de openingsrede van den voorzitter Purdy slechts dit aan: „De vakvereenigingen en arbeiderswereld hebben verklaard, dat zij geen niet beslissende vrede wenschen. In de verklaring van de oorlogsbeweging der beweging wordt gezegd waarvoor wordt gestreden en niet onderhandeld”. Wat verstaan deze leiders onder een beslissende vrede?

Reeds den 5en Juni liet Reuter ons weten dat Henderson, een der voornaamste leiders van de arbeiderspartij heeft gezegd in een interview: „De voorstellen van de geallieerde socialisten zijn geformuleerd in denzelfden geest als de voorstellen van president Wilson”. Als men deze uitspraak vergelijkt met die van Barnes over de vredesvoorwaarden der geallieerde arbeiderspartijen, inclusief de Engelsche arbeiderspartij, dan kan men zoo enigszins nagaan uit welken hoek de wind waait.

De vrede van „Purdy”, van het memorandum over de „vredesvoorwaarden” zijn dezelfde als van Lloyd George en die van de socialistische arbeiderspartijen der geallieerden ademen denzelfden geest als van den knecht der multi-millionairs, Woodrow Wilson, den almachtige van de Vereenigde Staten bij de gratie van Wallstreet.

Deze partij van den arbeid heeft op haar conferentie van den 26sten Juni deze politiek bevestigd. Deze „vredespolitiek” is geen ander dan de overwinning van het Engelsch-Amerikaansche wereldkapitaal, het machtigste ter wereld.

Niet een vrede door revolutie, maar een machtsvrede, een overweldigingsvrede met annexaties onder het masker van des-annexatie dat is het doel der Engelsche arbeiderspartijen.

Wat Lloyd George wil, is gebleken uit de openbaarmaking der geheime verdragen

door de regering van arme boeren en arbeiders in Rusland, wat Italië en Frankrijk willen, kortom wat alle verbonden regeringen der „democratie“ met den vrede voor hebben moet dus zonneklaar zijn voor iederen socialist. De toejuichingen die Kerensky ten deel vielen op de conferentie, toonen duidelijk den geest van de lieden die de arbeiders daar vertegenwoordigd hebben. Lloyd George, Wilson en Kerensky; kan men een betere voorstelling van de arbeiderspartij krijgen, dan aan te toonen dat zij geheel meegaat met de eerste twee en de gevallen handlangers van deze dictators van het geallieerde kapitaal toejuiching vindt?

De georganiseerde arbeiderspartij heeft het politiek bestand d. w. z. den godsvrede opgezegd. Er waren eenige plaatselijke afdelingen die bij tusschentijdsche verkiezingen eigen kandidaten hadden gesteld. Om nu een revolutie in eigen rijen te voorkomen zal de partij deelnemen aan alle verkiezingen met eigen kandidaten.

Iets anders vloeit uit het opzeggen van den godsvrede niet voort!

De leden van het ministerie, tevens leden van de arbeiderspartij mogen aanblijven als minister, ziedaar de opzegging van den godsvrede, oftewel de doortraptheid van de leiders der arbeiderspartij. Deze opzegging van het politiek bestand dient dus alleen om de roerig wordende arbeiders aan de partij te binden en toch steun en stut te blijven van het Engelsche Imperium en een werkzaam aandeel te blijven nemen aan de regering van den roofoorlog.

Kan het slauer? De arbeiders mogen uitkomen met eigen kandidaten maar de partij blijft met handen en voeten gebonden aan de regering. Tegen deze politiek was wel verzet, maar in de berichten die de Engelsche Censor doorlaat merkt men er zeer weinig van. Zoo was er verzet tegen Kerensky's toelating; er werd o. m. voorgesteld om den Gezant der Bolsjewiki-Regering Litvinoff te Londen ook te laten spreken. Dit alles werd verworpen. Er waren verder nog voorstellen over Ierland en wat na den oorlog de plannen zijn van de arbeiderspartij. De ruimte laat niet toe dit te behandelen; in een ander verband komen wij er wellicht op terug.

**

Wij kunnen dit klein overzicht niet eindigen zonder een herinnering. Het is een stuk uit de „Tribune“ van 1 Februari '18, wat wij aan de vergetelheid ontrukken. Het hoofdje: „Vredesvoorwaarden“ staat er boven en het nummer van de reeks is IV. Het luidt: „Wij hebben in Engeland een ontwikkeling, die lijnrecht tegengesteld is aan die in Duitschland. Daar de eertijds socialistische partij in haar meerderheid tot een bende regeringsagenten geworden, wier eenig streven naast persoonlijke verrijking en afzetterij, nog gericht is op het in bedwang houden der massa's. In Engeland de eertijds volslagen burgerlijke arbeiderspartij onder invloed van de actie der Engelsche „extremisten“ (die Dr. v. Ravesteijn uit zijn eigen partij uitbant met politie, roeyement en schorsing, maar voor Engeland tot in den hemel prijst) machtig in een aantal groote vakvereenigingen thans ook onder dien van de Russische Revolutie, steeds meer neigend naar radicale eischen op het gebied der binnenlandschepolitiek, en op het gebied der buitenlandsche een krachtigen druk op de regering uitoefent.“ (Wij onderstrepen).

Men ziet: Engeland levert thans een voorbeeld, hoe de wereldoorlog de ontwikkelingsfactoren, reeds vóór dien tijd aanwezig, ook op dit gebied tot sneller ontwikkeling en krachtiger leven heeft gewekt.”

Tot zoover „De Tribune“. De feiten wijzen anders uit; ook op den datum toen

het geciteerde werd geschreven en thans opnieuw is dit gebleken op de conferentie van den 26sten Juni, gehouden door de arbeiderspartij. Alleen willen Hendersen c. s. thans wel eens spreken met Scheidemann, niet overleggen over den vrede. Als het een vooruitgang is dat de sociaal-patriotten elkaar meer naderen om vóóraf diplomatieken arbeid te verrichten, ja dan is de arbeiderspartij vooruitgegaan. Wat staat ook weer op de reclamebiljetten voor „De Tribune“? Dat het is het eenige dagblad dat naar . . . . . waarheid de arbeiders inlicht. Is het waarheid om de arbeiderspolitici der Entente speciaal in Engeland beter of anders voor te stellen dan ze zijn, evenals de „extremisten“ onder een vergrootglas te zien?

B. L.

Buitenlandsche berichten.

Rusland en de geallieerden.

De Fransche internationalisten tegen den oorlog der geallieerden tegen het revolutionaire Rusland.

Het comité tot het wederaanknoopen der internationale betrekkingen waartoe behooren alle socialistische en vakvereenigingsleden in Frankrijk, die tegen de nationalistische houding van hunne organisaties in verzet zijn gekomen en sinds het uitbreken van den oorlog hebben gestreden voor de instandhouding van den internationalistischen geest onder de arbeiders, publiceeren het volgende manifest.

Kameraden!

Een gebeurtenis van onafzienbare gevolgen, die er toe moet leiden den oorlog te verlengen en den toestand van het proletariaat nog meer kritiek te maken, is in voorbereiding. De diplomaten der geallieerden probeeren Japan op de Russische revolutie aan te hitsen. Deze pogingen stuiten niet op den noodzakelijken onvriendelijken tegenstand bij de vertegenwoordigers van het socialisme. Integendeel schijnt het dat zij probeeren de regering een voorwendsel aan de hand te doen, die haar de mogelijkheid opent om dezen oorlog goed te keuren. Bij het volvoeren van deze taak steunen deze socialistische en de Russische sociaal-patriotten, op de bourgeoisie, op alle contra-revolutionaire krachten van Rusland die bereid zijn de hulp van vreemde legers te accepteren teneinde weder hunne macht te herstellen.

Het Comité voor het weder aanknoopen van de internationale betrekkingen verzoekt U alle organisaties onderstaande motie te doen aannemen. De arbeidersklasse moet onvoorwaardelijk tegen deze verlenging van den oorlog protesteeren en hare sympathie uitspreken voor de huidige Russische Regering.

Motie.

De Japansche interventie waarvan telkens sprake is bij de regeringen bij iedere kritieke wending van den oorlog neemt thans een meer beslist karakter aan. Ondanks de huichelarij en dubbelzinnigheid waarmee de diplomatie van alle schakeeringen deze kwestie omhullen, is met zekerheid vastgesteld, dat het niet gaat om een Japansche interventie op het oostelijk front tegen de Duitschers, of om welke actie ook tegen Duitschland, dat van Japan gescheiden is door een onoverkoombare afstand wat betreft het leger, maar het gaat er om met toestemming en hulp der geallieerden een nieuwen oorlog van het feudale en imperialistische Japan tegen de Russische revolutie te voeren.

Deze oorlog die op het oogenblik dreigt uit te breken, nu de Russische regering tracht adem te scheppen onder den druk van den machtsvrede, teneinde den strijd tegen imperialisme en kapitalisme in alle landen te organiseren, moet de worging der Russische revolutie tengevolge hebben, die in het oosten en westen wordt aangevallend. Anderzijds moet iedere verzwakking der revolutie en herstel der burgerlijke en reactionaire macht tengevolge hebben, dat een bondgenootschap tusschen het overwinnende Duitsche imperialisme en het Russische wordt gesloten tegen het socialisme. Het voorbeeld van Finland en de Oekraïne biedt daarvoor een treffend bewijs. Daar de toekomst van Europa en de ontwikkeling der arbeiders en socialistische beweging nauw met het lot der Russische revolutie verbonden is, een revolutie die voortschrijdt in het uitgebreide Rusland, protesteert het Fransche proletariaat tegen dezen nieuwen imperialistischen en contra-revolutionairen oorlog die in het oosten wordt voorbereid en roept de arbeidersklasse van alle landen op zich met energie tegen de komst van dezen oorlog te verzetten.

„Maar zoo ze verwateren dan kunt gij ze immers terugroepen. Tenzij gij in de oude fout, in de oude zwakheid vervalt, uw leiders tot uw „meesters“ te maken“. Hier raakt Mevr. Holst de kern van het vraagstuk: Hoe krijg je ze er weer uit? Hoe vormen wij de organisatie die zoolang als de Arbeidersraden er nog niet zijn de kandidaten voor het Parlement aanwijst, hun opdrachten verstrekt, controle uitoefent en tenslotte het zedelijk overwicht heeft om de afgevaardigden, indien noodig, te desavoueren, „hen er weer uit te krijgen“?

Hoe krijg je ze er weer uit?

Mevr. Holst geeft in de „Tribune“ eenige beschouwingen over Arbeidersraden en Verkiezingen, die wij goeddeels kunnen onderschrijven. Niet geheel en al; de groep van de „Internationale“ althans ziet — anders dan Mevr. Holst schijnt te denken — geen tegenstelling tusschen het deelnemen van de revolutionaire organisaties aan de verkiezingen en het oprichten van Arbeidersraden.

Wij zijn, evenals Mevr. Holst er van overtuigd dat de Arbeidersraden in dit land niet „vanzelf“ zullen ontstaan, dat wij niet daadloos moeten afwachten maar dat wij elke aanleiding moeten gebruiken om de atmosfeer waarin de Arbeidersraden zullen ontstaan te helpen maken.

In ons vlugschrift hebben wij wel degelijk gewezen op de waarde van het Parlement als agitatie-tribune. Hoe zou het ook anders kunnen? Om één praktisch voorbeeld te noemen: van welk een groote waarde voor de bewustwording van de massa meelopers van het N. V. V. zou het niet zijn geweest indien, toen in 1917 naar aanleiding van de zeeliedenstaking, minister Posthuma in het Parlement ronduit de waarde van het N. V. V. als strijdbrekers organisatie in het licht stelde en in dat Parlement een vertegenwoordiger van de revolutionaire organisaties aanwezig ware geweest, die de taktiek van de regering om het groepsbelang uit te spelen tegen het proletariaat onmiddellijk in al haar consequenties voor de massa had bloot gelegd!

Wij zijn het dus niet, die de noodzakelijkheid van deelnemen aan de verkiezingen ontkennen; dat mevr. Holst kan meenen dat de groep van „de Internationale“ die dialectische ontwikkeling niet ziet, komt ongetwijfeld door het feit dat de Redactie van de „Tribune“ meermalen over ons slechts eenzijdige berichten opneemt.

Het probleem dat de revolutionaire moeten oplossen, wil de beweging niet een zelfde richting als voorheen uitgaan, is niet: politieke actie of onthouding tot de Arbeidersraden er zijn, maar: op welke wijze moeten in de landen waar de revolutionaire energie van het arbeidende volk nog niet zoodanig gespannen is dat de werkers overgaan tot het vormen van Arbeiders- en Soldatenraden de verkiezingen worden gevoerd, zoodat controle en contact met de verkozen vertegenwoordigers door de organisaties mogelijk blijft.

Hoe overtuigen wij de mannen van de Federatie van Revolutionaire Socialistische de vertegenwoordigers in het Parlement niet in sociaal-patriotten en sociaal-imperialisten zullen verkeeren? Mevr. Holst zal de eerste zijn om te erkennen dat een sterke persoonlijkheid en een sterk intellect overgeplant in een ander milieu, zonder meer geen waarborg is dat de revolutionaire gezindheid ongeschonden blijft; de geschiedenis van de 2e Internationale is een waarschuwend voorbeeld.

Een revolutionair gezinde massa kiest revolutionaire vertegenwoordigers. Enkel haar treft de schuld zoo zij bondgenooten van de bourgeoisie, handlangers van het imperialisme afvaardigt, zegt Mevr. Holst. Zeer zeker; maar zouden wij willen vragen was uw uitgangspunt niet juist dat de massa nog niet revolutionair gezind is, dat wij juist daarom aan de verkiezingen meedoen wij de atmosfeer nog niet zóó is dat Arbeidersraden kunnen ontstaan?

„Maar zoo ze verwateren dan kunt gij ze immers terugroepen. Tenzij gij in de oude fout, in de oude zwakheid vervalt, uw leiders tot uw „meesters“ te maken“. Hier raakt Mevr. Holst de kern van het vraagstuk: Hoe krijg je ze er weer uit? Hoe vormen wij de organisatie die zoolang als de Arbeidersraden er nog niet zijn de kandidaten voor het Parlement aanwijst, hun opdrachten verstrekt, controle uitoefent en tenslotte het zedelijk overwicht heeft om de afgevaardigden, indien noodig, te desavoueren, „hen er weer uit te krijgen“?

Wij meenen dat het de taak van de S. D. P. ware geweest dit vraagstuk in het Rev. Comité ter sprake te brengen; de atmosfeer in de beweging was o. i. een zoodanige, dat een oplossing in de goede richting gevonden had kunnen worden.

Nu geven tal van revolutionairen hun krachten aan een anti-stemdwangactie, terwijl tal van anderen er niet voor waren te vinden mee te werken om „hun leiders (waarbij n. b. personen die zich in enkele weken tijds tot „leider“ omhoog hadden gezwaaaid) tot hun meesters te maken“.

De genooten die thans „de Internationale“ uitgeven hebben naar hun krachten alles gedaan om de S. D. P. in de goede democratische richting te sturen, niet op hen rust de verantwoording, dat de Lassaleaanse leiders-diktatuur in de S. D. P. benevens het haastige samengaan met de sociaal-patriotten van de S. P. de afkeer van verkiezingen bij tal van revolutionairen (die mevr. Holst uit dien hoofde kleiner van moed geliefte te noemen) weer heeft doen toenemen.

Wel draagt Mevr. Holst zelve een deel van deze verantwoordelijkheid wij zij de strijders voor het nieuwe socialisme in de S. D. P. in de praktijk telkens weer alleen liet staan.

Moge het in de toekomst anders worden. 29-6-'18 v. Reesema.

De uitslag van de verkiezingen voor de Tweede Kamer uit een internationaal oogpunt.

Na vier jaar stut en steun te zijn geweest van Cort en Posthuma kreeg de S. D. A. P. 7 zetels meer; na vier jaar goedkeuring van de militaire kredieten 296.147 stemmen! De S. D. A. P. wil de onafhankelijkheid van het land verdedigen, zal bij een aanval achter elke regering staan en dus in '200'n geval precies doen wat de imperialistische bourgeoisie verlangt.

De kiezers die hebben gestemd op den „pro-Nederlandschen“ sociaal-patriot Troelstra zijn door hun stem vrijwel als bijval juichend koor van de landsverdediging opgetreden, hetzij bewust, hetzij onbewust. De aanwas van stemmen der S. D.

A. P. is geen winst voor het socialistische internationalisme, is integendeel een winst voor het nationalisme en imperialisme.

De zegepraal der S. D. A. P. is van een internationaal standpunt dat de landsverdediging verwerpt in het tijdperk van het imperialisme, een verliespost.

**

Ingewikkelder is het geval met de S. D. P. Deze partij zoolks ze tegenwoordig geleid wordt door de redactie van de „Tribune“, verwerpt de verdediging van Nederland. Waarom? Het antwoord op deze vraag kan men bij wat goeden wil en een weinig verstand vinden in „De Tribune“ bij iedere gebeurtenis in de politiek die van eenig belang is. De bezittende klasse is pro-Duitsch, wordt bij elke gelegenheid begoogd!

1. „De Tribune“ is vóór een overeenkomst met Amerika d. w. z. de Geassocieerden; ze is tegen een overeenkomst met Duitschland.

Uitvoer naar Duitschland is steun aan het Duitsche imperialisme.

Bij een overeenkomst met het Amerikaanse imperium en de rest moet er voor wat ingevoerd wordt, uitvoer tegenover staan, voor wat, hoort wat. Uitvoer naar Amerika uit Indië of Nederland, is géén steun aan het Geassocieerde imperialisme.

Zoo wil het de logica van het Tribunisme! 2. „De Tribune“ was voor toelating van gewapende handelsschepen in de Nederlandsche havens. Zij schreef de Regering een gedragslijn voor in dien zin; de regering echter weert zulke schepen.

Als tegeneisch tegen het wapen der duikboot verlangt „De Tribune“ blijkbaar gewapende handelsschepen toe te laten.

3. Bij de inbeslagname van Nederlandsche schepen was „De Tribune“ het blad dat daarvoor partij koos in reeksen van artikelen, en alleen de schuld wierp op de Regering hier te lande. Het Geassocieerde Kapitaal was onschuldiger als een lam.

4. Toen de Juli-opstand van de troepen te Petrograd in 1917 plaats vond, een opstand gericht tegen het offensief van Kerensky op bevel der Entente ondernomen, zweeg „De Tribune“ als een . . . . . mof. Een inzender die de daad van de troepen toejuichte werd van een onderschrift voorzien zoolks alleen „De Tribune“ dat kan. Mevr. Holst schreef ook in den geest van den inzender. Toen kwam de „Bolsjewiek“ Wp. met een lang artikel en ging tegen Holst en den inzender opnieuw in, waarin Wp. Kerensky bijviel, door te verklaren waarom K. zoo deed.

5. Ter gelegenheid van den aanslag op Stürgh, den Minister-President van Oostenrijk, door Adler, werden gedurende een week niet andere dan hoera artikelen geschreven over den aanslag.

Een mensch die nog niet zijn gezond verstand verloren heeft door het volgen van de adviezen van Wp. c. s., moet wel tot de conclusie komen dat de leiding van de S. D. P. onderscheid maakt tusschen wat bij en door de Centralen plaats heeft en hetgeen geschiedt bij en door de Geallieerden.

De toepassing van deze voorkeurspolitiek ten aanzien van de Entente op de gewapende onzijdigheid, zoolang Nederland nog niet in den oorlog is betrokken, is of kan zeer gevaarlijk worden, uit een internationaal socialistisch oogpunt, d. w. z. het standpunt van de linkerzijde van Zimmerwald.

De Ententelievende bourgeois merken deze tendenz dan ook zeer goed, gelijk blijkt uit een verslag in „De Tribune“ van 1 Juli (A'damsche Editie) dat luidt:

„Utrecht, — Donderdagavond 27 Juli spraken dr. Zeno Kamerling en de heeren Van Essen en Van Ginkel, voor de Alge-

meene Staatspartij in het hotel de l'Europe, te Utrecht.

Onzerzijds debatteerden Coenders, die als onderwerp: de klassenstrijd koos en Frank, die het over Indië, de buitenlandsche politiek, het anti-militarisme en de voedselvoorziening had. Zoo werden daar gedurende 3/4 uur de beginselen van het revolutionair marxisme aan de 200 aanwezigen uitgelegd.

Typeerend is, dat, ofschoon er naar ons weten, slechts vier revolutionairen in de zaal aanwezig waren, er na het debat hartelijk geapplaudiseerd werd.

Van repliek werd door de sprekers afgezien.

Prof. Niermeijer, die presideerde, sloot de vergadering met de volgende woorden: „Het standpunt der S. D. P., dat ons niet bekend was, blijkt ons zeer redelijk en interessant. Er valt beter met de heeren der S. D. P., dan met de heeren der S. D. A. P. te debatteeren. Ik moet erkennen, dat ik het in vele opzichten met den heer Frank eens ben. Wilt u dus veranderingen van principieelen aard in deze In-rotte maatschappij terweegbrengen, stamt dan op de S. D. P. de eenige werkelijke internationalistische partij. Voelt u, als bourgeois, zoolks men ons noemt, meer voor onmiddellijke opruiming in de Kamer, stemt dan voor de A. S. P.“

Wij kennen den S. D. P. er Frank niet. Maar wel kennen wij den heer Prof. Niermeijer en wel uit „De Telegraaf“ van 27 Maart (Avondblad, tweede blad).

Hij schreef toen onder den titel: Is er troost? o. m.

„Hier kon gebeuren, wat nergens elders kan. Van hier uit kon de verdrukker in zijn hartader worden getroffen. Van hier uit is de Rijnstreek bereikbaar, de streek van de steenkool, van Krupp, van de wolfabrieken en de chemische industrie. Door een aanval van hier uit kon de kracht worden verlamd, konden de verbindinglijnen worden afgesneden, kon het dreigend onheil misschien worden afgewend. Maar — wij zijn geen kerels, maar kereltjes“.

Een aanprijzing van de S. D. P. uit den mond van Prof. Niermeijer, een oorlogshitsler, komt ons vreemd voor, zoo niet verdacht. De toejuiching van het publiek wat gesteld is op de Algemeene Staatspartij, meest Telegraafklanten, kan ons evenmin bekoren. Voor de leden der S. D. P. die nog niet geheel in de klauwen der leiders zijn gevallen is het een duidelijke aanwijzing welken koers de „Bolsjewiek“ Wp. c. s. gaat.

**

Dit staat vast na deze opsomming van feiten, welke nog vermeerderd kunnen worden, dat de S. D. P.-leiders de regeringen bestrijden, uit een anti-Duitsch standpunt en niet uit een internationalistisch standpunt in den zin van Lenin en Gorter.

De laatstgenoemde schreef in zijn artikelen: „Het Duitsche en het Engelsche imperialisme:

„Er bestaat tusschen de redactie en mij een verschil van meening omtrent de buitenlandsche politiek. De redactie schijnt mij toe iets meer de voorkeur te geven aan Engelsch imperialisme boven het Duitsche, althans de nederlaag van Duitschland te wenschen; ik acht ze beiden even gevaarlijk voor het proletariaat. (Wij onderstrepen).

In het derde artikel: „Het Engelsch-Amerikaansche en het Duitsche imperialisme zei Gorter:”

„Ten tweede is het vooral in Holland verkeerd scherper het Duitsche- dan het Engelsch-Amerikaansche imperialisme te bestrijden om redenen van binnenlandsche

politiek. Er bestaat dan gevaar dat wij als anti-Duitschers door anti-Duitschers (b.v. „De Telegraaf“-groep en sommige synicalisten en anarchisten) worden gekozen. Dit moet vermeden worden.

Zelfs de mogelijkheid, de schijn mag niet ontstaan; wij kunnen anders in de grootste moeilijkheden komen en in een nieuw moeras. Ieder weet dat gekozenen beïnvloed kunnen worden door hun kiezers.

Gorter heeft voorzien wat inderdaad is gebeurd. Het verbond met den openlijken contra-revolutionair Kolthek, den fellen Telegraaf anti-Duitscher en vijand der Bolsjewiki, de toejuicing van Prof. Niermeijer toonen duidelijk aan wat er heeft plaats gehad bij de verkiezingen.

De keuze van Wijnkoop en Ravesteijn tot lid der 2e Kamer is dus evenmin een revolutionaire overwinning voor het internationale socialisme als van de S. D. A. P.; al zwelgen zij ook nog zoo in den roes van de zegepraal, al royeeren zij ook alle internationalisten onder het voorwendsel van Bolsjewisme, onder het huichelachtig aanroepen van den naam Lenin. Wij beoordeelen een socialistische partij van een internationaal standpunt en van geen ander en dan is het resultaat bij nuchtere overweging, zooals wij hebben betoogd.

B. L.

Leiderschap en Democratie.

(Slechts kanttekeningen.)

I.

De voornaamste stoot aan mijn mistrouwen voor het leiderschap, heeft deze oorlogsperiode in mij teweeggebracht.

Uitgezonderd de jaren dat ik als ongeschoolde en meer door onbestemd gevoel, dan door weten wat het Socialisme is en moet zijn, in de arbeidersbeweging kwam en met eifelijke eerbiedstraagheid jegens de toenmalige grijze leider opzag, was nádien het afgodisch respect voor het leiderschap nooit meer dan een nu-en-dan opkomende vernisje van bewondering.

Ik heb te veel keer een kijkje achter de coulissen van het leiderschap geleefd; ik heb te veel het intellectloos-gedoe gepeild van velen der heeren; ik heb te veel de demagogische kunstjes gadeslagen, die leiders bewoog om hun „sjaadje“ te houden; ik ken te goed de eeuwige traagheid en miserabele onkunde van de massa, benevens haar slaafsche afhankelijkheid aan eenmaal door haar gekozen (of niet gekozen) leiders, om nog een grein eerbied of respect voor het aureool te hebben waarmede de leider, in folio of in duodecimo-uitgave, zich tooit.

Het zeer rijk gedocumenteerd boek over het leiderschap (zur Soziologie des Parteiwesens) van Rob. Michels, was voor mij geen openbaring maar slechts een geanaliseerde verklaring dat de euvelen van het leiderschap in geen enkele democratische organisatie en nog veel minder in de Internationale Soc. Organisatie hooger staat, meer kameraadschappelijke gelijkheid met de massa betraacht dan die eener conservatieve vereniging, partij of club.

Het leiderschap is een sociaal-psychologisch product van het organisatieleven in de menselijke maatschappij. De primitiefste horde-clan-Gens had zijn leiders, zooals de kudde schapen zijn herder heeft. Het wezen van de samenvoeging van eenheden draagt de natuurlijke noodzakelijkheid in zich om aan een of enkelen de uitvoering van den gemeenschappelijken wil of wensch over te dragen.

Hoe ingewikkelder het sociaal organisme werd, des te meer werd dit uitvoerend-element een bepaalde instelling.

Niet slechts is het leiderschap (waaronder wij zowel den oer-krijgsheld als den Vorst, den bestuurder eener vakvereniging, als den

minister enz. verstaan) een produkt van de op de privaat-eigendom rustende maatschappij-formaties, maar zij die een weinig kennis hebben van wat ons de ethnologie en sociologie van de z.g.n. Oorspr. maatschappij meedeelen, weet, dat het leiderschap een aan de maatschappij inhaerente instelling is.

II.

Het is slechts een theoretisch droombeeld van de anarchistisch denkende kameraden zich te denken een toestand zonder leiders, zonder vertegenwoordigende lichamen.

De anarchistische literatuur heeft soms felle en rake kritiek tegen het leiderschap enz. geleverd. . . . . maar, zooals alle theorie etwas grau ist, zoo leert ons de praktijk van het anarchistische club- en groepenwezen dat ook zij niet vrij van leiders, soms van heel vrije dictatorialen leiders zijn. *)

Ik wil de anarchistische kameraden er geen verwijt van maken, slechts het sociaal-psychologisch kenteeken, het natuurlijke element wil ik aanwijzen van het leiderschap.

Zooals bij alle maatschappelijke ontwikkeling en instellingen, spelen in de ontwikkeling van het leiderschap algemeene, zoo wel als bijzondere economische factoren een zeer belangrijke rol.

Het oer-groepenwezen in de horde-clan of Gens koos vrij zijn „voorst“, de ontwikkeling van de privaateigendommelijke maatschappijvorm met haar klassentegenstellingen heeft aan het „voorst“ schap (dat voorheen aan de meest durvende, de sterkstwillende of aan de oudste werd toegekend) een bepaald politieke betekenis gegeven. **)

Voorzover wij weten en als juist mogen aanvaarden uit de z.g.n. antieke democratische tijdvakken van de Helleense kultuurperiode, was, ook daar, trots haar kasten-democratie, geen ander leiderschap dan die van de politieke en wijsgeerige dictatuur.

Het medezeggingschap van de massa, in de volstrekt intellectualistische betekenis van het woord, in die Grieksche of andere antieke democratische gemeenschappen, schijnt mij een even groote fictie als de medezeggingschap van de tegenwoordige massa in de groote politieke partijen en vakbonden.

„Alles voor het volk niet alles door het volk“ is een veel gebezigde these van de Soc. Dem. leiders van de vakbew. en politieke partijen.

Wij behoeven eigenlijk niet in de oudheid te gaan speuren, om de faseologische ontwikkeling van het leiderschap eener- en inkrumping van het democratisch recht van het individu anderzijds zich te zien voltrekken.

III.

Het ontstaan van de moderne vakbeweging en politieke socialistische partijen leeren ons dezen fatalen ontwikkelingsgang.

Zoolang een groep klein is, is de medezeggingschap onverkort. De proletarier, de in verzet gekomen proletarier, kenmerkt zich door een geest van mede te willen beslissen. De leider is oorspronkelijk „kameraad“, medewerker in de fabriek, die, zoo deze van gevoel en denken absoluut onbaatzuchtig is en zijn werk gedragen werd en wordt door idealisme (de geprononceerde streber laten wij buiten beschouwing) in den volstrekten zin des woords „gelijke“ blijft. Met de uitdeining van club-groep-partij-vakbond enz. deint ook het werk der gekozenen uit. Zij, de gekozenen worden leiders. **)

In de vakbeweging gaat deze ontwikkeling sneller dan in de politieke beweging.

1) Ik woonde eens een vergadering van anarchisten bij, waarin de voorzitter parmantig weigerde het woord te geven aan kameraden die het niet met hem eens waren.
2) De nauwgezette onderzoeker behoeft maar eens de ontwikkeling, de uitbouw van de Ori-Gens tot phatrie en later tot Staat in Lewis H. Morgan „Ancient Society“ (oorspr. maatschappij) te bestudeeren om dezen ontwikkelingsgang stap voor stap gade te slaan.
3) De honderd en een andere factoren van allerlei persoonlijke en politieke aard, b.v. de haat van de patroons, de vervolgingen, de behendigheid van de leider zelve om de massa te beïnvloeden, de meer of minder zekelijke omstandigheden in strijd, het z.g. „Schweineguck“, zooals Aug. Bebel eens typisch zelde, laten wij buiten bespreking.

Zooals de heiligheid met een slaafsche eerbied al wat boven haar stond en staat omkledde, zoo kenmerkt zich de massa in de arbeidersbeweging, zelfs als zij zich „bewust“, „modern“, „onafhankelijk“ waant voor de in de beweging vergrijsden of door de regering of kapitalisten vervolgd leider.

Hoe waren wij zelve! Zelfs als de eenmaal met haar opgegroeide en verknochte organisatie door den leider geschandvlekt, benadeeld enz. wordt, dan is de massa, of door een misdadig wordende piëteit, of door denkraagheid, sentimenteel genoeg om dien leider te dekken.

Hoevelen dier lieden hadden niet reeds lang uit de arbeidersbeweging getrapt moeten worden, ware de massa inderdaad behoorlijk democratisch bewust en door een wil beziel!

Hierbij speelt de suggestie (samenpel van een reeks andere factoren) een zeer gewichtige rol; maar nog een andere factor doet zich hierbij kennen, zoowel in de geheele burgermaatschappij, als in de soc. bew. (en dáár niet het minst!), n.l. de amico-kratie. De leiders, vriendjes en vriendinnetjes dekken elkander, terwijl ze onderling, derrièrre la coulisse!, elkander belagen en zelfs belasteren. *)

Door een samenbinding van allerlei draden komt, groeit en vergroot het aanvoorderschap tot leiderschap — in de vakbeweging, zoowel als in de politieke beweging, zoo deze laatste een grotere omvang aanneemt en haar voorname actie gericht is op het vormen van een staatspartij „quand même“ en ontstaat een stand, een kaste.

Men zegge niet dat al deze leidersparvenus en machtproten reeds bij hun intrede bedriegers waren.

Ik ken er van deze lieden (niet allen!) die oprecht revolutionair voelenden waren, maar die, volgens eigen verklaring, vorstandig geworden zijn.

„De praktijk eischt het“ is hun machtwoord. Hun dwaas jeugd-idealisme is verbleekt, de ijskoude berekening is het leitmotiv hunner strijdwijze en leidersvisie geworden.

Ik heb revolutionaire hokus pokus redenaars-leiders gekend, wier lippen dropen van woord-bloed als zij over kapitalisten en regeerders spraken, wier oraties een aaneenschakeling van dynamietgerige zinnen voor de hoorders waren, en die eenmaal in een „machtig“ geworden partij hun reuzenzwaai uit de droomwereld in de ijskoude wereld van het practisch-bewust-verstandig inzicht hebben gemaakt!

Geen enkel gematigd of zelfs het meest revolutionair-geprononceerde etiket van leiders was in het verleden en in 't heden en beltsel voor het ommekeer-maken in hunne publieke belijdenissen.

Robert Michels heeft in zijn reeds genoemd boek over het leiderschap zeer scherp belicht hoe het vaak voorkomt dat de leiders die eens de incarnatie van opofferaars simuleerden te zijn van de massa-doeleinden, reeds lang die idealen hadden prijsgegeven en zelfs tegenovergestelde belangen najoegen, zonder dat de massa, hun haar congé gaf.

Het democratisch recht van de massa op medezeggingschap aan de leiding van haar eigen belangen vermindert met het uitdeinen van haar quantum.

Zoolang de club-groep-partij klein is kan men zich de weelde van een onbegrensde democratie veroorloven.

Die de interne geschiedenis van een vakbond of partij bewust meegedeeld heeft, weet uit eigen ervaring hoe de individueele medezeggingschap van ieder lid wegzinkt in het sop van de toenemende macht eener leidersklike.

A. B. S.

1) Frappanter voorbeeld heb ik nimmer leeren kennen dan in de diamantwerkerswereld. Het was mij indertijd vergund een over enkele jaren lang loopende particuliere correspondentie door te lezen van vooraanstaande leiders eener groep. Lieden die elkaar publiek afgodisch beaurooiden voor de massa en de hele wereld, belokkenden, elkander in particuliere brieven aan een buitenlandsch collega!

(Slot volgt).

DE INTERNATIONALE

Orgaan voor Onafh. Soc. Arbeiders-Politiek

Adres voor Redactie en Administratie:
Acaciastraat 103 - Den Haag

1e Jaargang No. 4

:: 27 Juli 1918 ::

Dit blad verschijnt eenmaal in de 14 dagen
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling
f 0.70 per halfjaar - Losse N°. 5 cent

INHOUD: Productie en Politiek; Buitenland Op heeterdaad betrap; De revolutionaire graadmeter; Een propagandist van het Sociaal-patriotisme; Woorden die we niet vergeten; Leiderschap en Democratie.

Abonné's ontvangen hierbij de Nos. 1, 2 en 3 voor propaganda.

Productie en Politiek.

(W. A. H.) In No. 1 van „de Internationale“ deden wij aan 't slot van het artikel over „Het Parlement en de a.s. Verkiezingen“ de belofte op een en ander nader terug te komen. Wij doen dit thans onder bovenstaande titel.

Over het wezen van de feitelijke ontwikkeling, waarop de nieuwe taktiek tegen het imperialisme steunt, is nog zeer weinig gezegd wat praktisch tot directe conclusies heeft geleid.

Het revolutionaire karakter van een taktiek spreekt het duidelijkst uit het steeds gericht zijn op het einddoel.

Wij zullen trachten in een aantal artikelen dit einddoel van het revolutionair socialisme te belichten.

**

Door het steeds nauwer wordende contact tusschen productie en politiek wordt elk stuk klassenstrijd tusschen bourgeoisie en proletariaat veel direkter beheerscht door het vraagstuk van de taktiek. Zijt ge voor of tegen de godsvrede; dat bepaalt de oplossing van alle strijdfragen.

Hierdoor teekent zich steeds duidelijker de rol en de waarde van de reformistische arbeidersbeweging af. Door het in de bres springen voor de belangen van de kapitalistische productie en dat steeds in duidelijker taal, valt bij de reformistische arbeidersbeweging evenals bij de kapitalisten zelf, telkens den schijn weg.

De schijn n.l. alsof het met de daad mogelijk ware de kapitalistische productie telkenmale te ondersteunen door godsvrede en tegelijkertijd daarnaast een zelfstandig arbeiders politiek te voeren.

Het blijkt juist door het contact van productie en politiek, dat ook de kapitalisten dezen schijn gedeeltelijk hebben moeten prijsgeven en ook duidelijker de ééne reactionaire belangenpolitiek tot instandhouding van de uitbitting uitspreken.

Ondersteunt men dus in den klassenstrijd de productie, dan aanvaardt men tevens deze kapitalistische belangenpolitiek.

De directe bereidwilligheid van de reformistische vakarbeiders om als onderkruipers bij stakingen op te treden, geeft ons het allereerste aanschouwelijk beeld hoe nauw het contact tusschen productie en politiek is en hoe verraderlijk de rol van deze reformistische vakarbeiders ten aanzien van het revolutionaire einddoel: de socialistische productie van de gemeenschap. Door het jarenlang aanvaarden van een verkeerde

politiek en taktiek zijn de reformistische vakarbeiders tenslotte tot deze klassevijandige taak in de productie vervallen.

Het tweede voorbeeld hoe onder de veranderende werking van productie en politiek alle klasseverhoudingen scherper worden belicht en de klassenstrijdmethoden tot herziening worden gedwongen, levert ons een karakteristieke eigenschap van de Russische Revolutie.

Wat toch betekent de meermaalen vernomen eisch „alle macht aan de Soviëts“ op het tijdstip, dat de kapitalisten met de bedrijfsleiders, technici, intellectuelen, enz. de productie gingen saboteeren, anders, dan dat de proletariërs de macht over de productie moesten verkrijgen? En waarom moest men aan elke groep burgerlijken de leiding over de macht in de productie ontnemen! Om geen andere reden dan dat het onmogelijk is een revolutionaire politiek te voeren zonder dat men het direkte contact met de productie heeft. En ook omdat het tevens onmogelijk is een revolutionair socialistisch leger te organiseren om de revolutionaire politiek en taktiek te verdedigen zonder direkte verbinding met eigen revolutionaire-economische organisaties, die de productie beheerschen.

Ook uit dit voorbeeld blijkt hoe afhankelijk deze beide elementen, productie en politiek van elkaar zijn en hoe de politiek van het proletariaat niet werkelijk onafhankelijk van de bourgeoisie is, indien niet tegelijkertijd het proletariaat het besef en de energie bezit de productie te beheerschen.

**

Een derde voorbeeld kan ons aantoonen het verschil van invloed dat door het meer of minder direkte contact met de productie uitgaat op revolutionaire politieke stakingen onder b.v. fabrieksarbeiders(sters) en transportarbeiders(sters).

Breekt een staking van revolutionaire politieke draagwijdte onder een massa fabrieksarbeiders(sters) uit, dan is het in de meeste tot nu voorkomende gevallen niet mogelijk gebleken de massa der transportarbeiders mee te slepen.

Voor het grootste deel is dit ook het gevolg van het verschillend contact met de productie, waaronder beide categorieën arbeiden.

Bij fabrieksarbeiders(sters) is de toestand snel sterk gespannen, groote conflicten treden veel direkter op en de beweging grijpt daardoor snel om zich heen. Hieruit spreekt voor een goed deel het bewustzijn van de mogelijkheid tot overnemen en beheerschen van de productie; waartoe de feitelijke toestand dan ook rijp is.

De transportarbeiders staan van deze directe warenproductie meer verwijderd en dat maakt voor hen een veel intensievere politieke actie noodzakelijk om het vertrouwen in hun eigen klasseorganisatie op te voeren tot de daad van solidariteit met hun kameraden van de fabriek.

**

Met een vierde voorbeeld willen wij ten slotte aantoonen hoe enorm thans de invloed van de productie en het bedrijf is op de regeringspolitiek der bezittende klassen.

Wij behoeven slechts even aan te halen het slot van een artikel in het nieuwe maandschrift „Het Bedrijf“, waar de heer A. A. Sikkema over de betekenis der patroonsbonden als volgt schrijft:

„Nog op andere wijze hebben de organisaties (bedoeld wordt de patroonsbonden) in betekenis gewonnen. De Regeering, genoodzaakt zich intensief te bemoeien met het economische leven in zijn meest gedetailleerden vorm, heeft herhaaldelijk om voorlichting aangeklopt bij verenigingen uit de bedrijven voortgekomen. Ze heeft deze zelfs in zeer opzicht met regeeringsmacht bekleed. In hoeverre dit als van tijdelijken aard moet worden beschouwd, dan wel als voorlooper van een aanstaand syndicalisme (de regeering of althans een gedeelte daarvan gelegd in handen van belangengroepen) is te beschouwen, is een vraag waarop wij thans niet nader kunnen ingaan.“

Men ziet, het syndicalisme van de kapitalistische bedrijven is reeds door het contact van productie en politiek in de maak. Een waarschuwing tevens voor de syndicalistische vakarbeiders om niet langs een achterdeurtje het politiek-parlementair gescharrel à la Kolthek toe te laten, dat in andere vorm dezelfde strekking inhoudt als de terecht gehate onderkruiperspolitiek van de modernen.

**

Alle genoemde voorbeelden konden wij door het bestek van dit blaadje gedwongen, slechts even aanstippen.

De bedoeling evenwel is, zooals reeds gezegd, aan te toonen het juiste verband tusschen productie en politiek.

Men kan de groote lijnen van bijna alle vraagstukken door deze methode scherper belichten en aan het revolutionaire standpunt toetsen.

Voor de revolutionaire Vakbeweging kan men b. v. de betekenis en ontwikkeling van de bedrijfs-federaties beter verstaan.

Ook de kwestie van leidersbelangen (niet te verwarren met het leiderschap) hangt ook ten nauwste samen met de vraag hoe de leiders tegenover productie en politiek staan d. w. z. op welke wijze zij door en in de beweging zijn opgegroeid. Door het voordurend verwijderd blijven uit de productie krijgen de leiders als groep een eigen politiek belangen milieu. Daardoor voelen dergelijke leiders veel meer het gewicht van den politiek-parlementairen kant van den klassenstrijd en dus op een wijze die juist het gebrek aan contact met de productie ten duidelijkste demonstreert.

**

Overal waar nu het strijdend proletariaat